

‘Jongeren verdienen een verhaal met een goede afloop’

In het hoofd van Michel Faber spookte dertig jaar geleden een sprookje rond. Het bleef onaf. Nu ligt er *D*, een boek dat veel overeenkomsten vertoont met het fantasieverhaal van toen.

TEKST PETER SIERKSMA / FOTO ANP

De Australisch-Nederlandse schrijver (60) maakte furore met zijn horrorstory *Onderhuids*, dat in 2013 is verfilmd met Scarlett Johansson in de hoofdrol. Ook de in 19de-eeuws Londen gesitueerde roman *Lelieblank, scharlaken rood* werd een internationale bestseller. Zijn bijna-vergeten fantasieverhaal voor jongeren kuste hij wakker in 2016. Na het overlijden van zijn vrouw Eva en een periode van rouw, waarin schrijven hem moeilijk was gevallen, vroeg zijn uitgever hem om een bijdrage aan de herdenking van de 150ste sterfdag van Charles Dickens in 2020.

Michel Faber, vanuit zijn huis aan de zuidkust van Engeland: „Dat verzoek kon ik moeilijk weigeren. Ik zocht een mysterieuze persoon die ik op avontuur kon sturen en meteen kwam het meisje Dhikilo in me op. Ik herinnerde me ook op eens weer de

Dickens-achtige professor met zijn vreemde hond uit mijn vergeten manuscript. Ik dacht: als ik nu eens Dickens zelf die professor laat zijn die Dhikilo naar een andere wereld weet te voeren, dan moet het goedkomen.”

Dus het meisje Dhikilo bestond al lang in uw hoofd?

„Dat niet. In het fantasieverhaal voor kinderen dat ik destijds in gedachten had met als titel *De vrouw met de hermelijn met de lange staart*, heette de hoofdrolspeelster Miriam. Zij was een wat zwaarmoedige lerares van middelbare leeftijd die last heeft van weltschmerz. Haar leven verandert als zij er na afloop van de begrafenis van haar oud-collega professor Bennett achter komt dat deze helemaal niet dood is, maar nog leeft. En dan gebeurt het: de oude man stuurt haar op pad om een verdwenen

‘Ik wilde vooral een avontuurlijk verhaal schrijven dat leuk is om te lezen’

schilderij van Leonardo da Vinci, *De dame met de hermelijn*, op te sporen. Na een klein zetje van professor Bennett belandt ze in een andere, vroegere, besneeuwde tijd waarin ik destijds tot mijn grote irritatie niet verder kwam dan bladzijde 70. Nu dacht ik: als we Miriam nou eens vervangen door Dhikilo, een jonge heldin die als kind van Afrikaanse vluchtelingen al veel heeft meegemaakt, en professor Bennett door Dickens zelf, dan wordt het misschien nog wat. Zo komt het dat het begin van *D* in grote lijnen overeenkomt met dat van mijn nooit voltooide sprookje van dertig jaar geleden.”

Het lijkt erop dat u in *D* de roman *A Tale of Two Cities* van Charles Dickens heeft gecombineerd met Lewis Carroll's *Alice in Wonderland*.

„Ik heb veel van Dickens gelezen, maar eerlijk gezegd niet *A Tale of Two Cities*. Ik ken de verhaallijn wel, en ook de beroemde slotscène die zich afspeelt in het onrustige Parijs ten tijde van de Revolutie. Een sfeer die in zekere zin doet denken aan wat wij nu meemaken met de brexit hier in Engeland, Trump in de VS en de wereldwijde coronacrisis. Wat ik voor mijn boek aantrekkelijk vond, was de gedachte dat Dhikilo oog in oog staat met de guillotine zonder dat ze daadwerkelijk haar hoofd verliest. Meer niet.

De invloed van *Alice In Wonderland* op *D* is wel overduidelijk. Ik hou van dit verhaal van Lewis Carroll en heb het vele malen met evenzoveel plezier gelezen en herlezen. Hoewel ik er meteen bij moet zeggen dat ik liever optrek met Dhikilo dan met Alice, want haar vind ik nou niet bepaald wat je noemt *likeable*.”

Zoals het leven in ‘wonderland’ in uw boek ook bepaald geen pretje is.

„Dat klopt. Het Land van Liminus waar Dhikilo haar avonturen beleeft, heeft veel overeenkomsten met onze samenleving. Veel mensen hebben om allerlei redenen het gevoel dat onze beschaving aan het omvallen is en dat er fundamentele veranderingen nodig zijn om het tij te doen keren. Er hangt revolutie in de lucht. Of zoals een van de ‘Droods’, iemand van de oude beschaafde volkeren die Dhikilo onderweg ontmoet, het uitdrukt: ‘Heersers komen, heersers gaan, maar waar we echt op zitten te wachten is een flinke weersverandering’.”

Gelukkig loopt het allemaal goed af.

„Ja, dat moest ook. Naast de vele ideeën en opvattingen over taal en politiek die ik in dit sprookje heb verwerkt, heb ik vooral geprobeerd een avontuurlijk verhaal te maken dat leuk is om te lezen. Eerder opbeurend dan tragisch, want mijn eerste verantwoordelijkheid als schrijver is om mijn lezer een goede tijd te bezorgen. Alles wat onderweg aan kennis en inzicht wordt meegepikt, beschouw ik als bonus.”

Dat klinkt wel erg bescheiden.

„Nou, vooruit. Natuurlijk draait dit boek om grote thema's als vrijheid, onderdrukking en censuur. Onderdrukking gaat bijvoorbeeld direct gepaard met bepaalde begrippen die taboe worden verklaard. Vandaar ook het spel met de letter *D* dat in mijn boek op verschillende niveaus wordt gespeeld. Dat is natuurlijk niet nieuw; George Orwell deed zoiets al in 1984. Maar dat boek, hoe onovertroffen ook, is zo complex en ontoegankelijk voor jongeren dat je er depressief van wordt. En dat wil ik hen niet aandoen. Jongeren verdienen verhalen met een goede afloop. De wereld bezorgt hen al genoeg kopzorgen en dus verdienen kinderen en jongeren juist nu verhalen met een happy end.” ■

D verschijnt dinsdag bij Uitgeverij Podium (€21).